

Diàleg

AVUI+
Des del 1976

CORPORACIÓ CATALANA
DE COMUNICACIÓ S.L.

ANTONI CAMBREDÓ, president executiu
JOAN ODINA, conseller delegat
CARLES FLO, adjunt a la presidència
BERTA CASTELLET, directora de màrqueting
GONZALO CANEDO, director comercial
PATRÍCIA TARRIDA, cap de distribució
JOAN SERRA, director de producció
IVAN GRAU, cap financer
QUICO DOMINGO, cap de sistemes

**NO CAL ANAR A L'ÀFRICA:
SÓN A LA FRANJA**

Ramon Tremosa
i Balcells

Professor de teoria econòmica a la UB
ramontremosa.com

EN SÍNTESI

Kissinger:
no a la
retirada

Veus d'extramurs

La sala d'actes de l'Ateneu Barcelonès es va omplir de gom a gom dimecres passat en la presentació del llibre *L'Opus Dei enfronta Catalunya amb Aragó. L'art sacre de Lleida en joc* (Llibres de l'Índex). Presidits per Oriol Bohigas, el llibre va ser presentat per quatre dels seus autors: l'arxiver i historiador Ascari M. Mundó, l'escriptor Josep M. Prim, el dialectòleg i sociolingüista Ramon Sistac i l'ornitòleg i promotor cultural Guillem Chacon. Al final de l'acte una persona que no sabés res de la Franja de Ponent se'n podia haver fet una visió de conjunt prou completa: des de la seva actual situació lingüística fins a saber molts detalls de la segregació de 107 parròquies dels bisbats catalans entre el 1995 i el 1998; i des de l'actual conflicte de l'art sacre, que vol enfrontar dos pobles històricament amics, fins a la creixent influència de l'Opus Dei en els governs espanyol i vaticà. És curiós, el bisbat de Toledo s'estén generosament per diverses províncies andaluses, però ningú no brama per fer coincidir els límits dels bisbats amb els límits provincials. Per cert, recomano una visita a l'excel·lent conjunt romànic de Baeza, a Jaén, la "Salamanca del sud": és el més meridional de la Península.

LES VEUS DE LA FRANJA SÓN VEUS D'EXTRAMURS: avui el català encara no té rang de llengua cooficial a l'Aragó. Amb els ressons de diaris i ràdios de Madrid la catalanofòbia ha crescut molt a Saragossa. Comprend el president Iglesias quan diu que, si presenta ara la llei de llengües al Parlament aragonès, a la propera legislatura no hi haurà ni català cooficial ni ribagorçans catalanoparlants governant. Però això no treu que sigui lamentable que a l'any 2007 el català encara estigui proselit a l'Aragó: no es pot fer servir en escrits oficials, en etiquetes de productes ni a la toponímia. Quan l'Ajuntament de Mequinensa va declarar el català cooficial el 1998 per unanimitat, el llavors ministre Rajoy l'hi negà qualsevol opció de tirar endavant aquesta iniciativa. I quan algú pinta algun rètol per catalanitzar els noms dels pobles, com va passar fa poc a Areny de Noguera (en castellà *Arén*: només hi falta la *h* al davant! Fins i tot Camilo José Cela va escriure l'any 1976 que "*así se ha quedado el nombre, el pobre*"), la Guàrdia Civil va passar per les cases a la recerca del delinqüent. Coses de la modèlica transició democràtica espanyola. President Montilla, hi pot fer alguna gestió? Per què no fa una visita a la Franja?

LES VEUS DE LA FRANJA SÓN VEUS D'EXTRAMURS: cap diari barcelonès es va fer ressò de la presentació del llibre. El Cap i Casal no exerceix la seva capitalitat cultural catalana, menys encara més enllà de les estrictes quatre províncies. El calendari del 2007 de l'Ajuntament de Barcelona, per exemple, és més prenatal espanyol que postnatal català: s'hi presenten algunes festes tradicionals que se celebren a la ciutat i cada mes s'il·lustra amb una foto. A l'abril no hi surt Sant Jordi, ni un llibre ni una rosa, sinó unes persones ballant sevillanes en honor a la Feria de Abril de Catalunya, una "explosió de color, música i participació". El mateix passa al juliol (dedicat a Sant Jaume pels oriünds gallecs), al setembre (dedicat a "*el Grito*", festa d'uns pobles sud-americans), a

GUILLEM CIFRE

"Avui el català encara no té rang de llengua cooficial a l'Aragó. Amb els ressons de diaris i ràdios de Madrid la catalanofòbia ha crescut molt a Saragossa"

l'octubre (Festa del Pilar)... ¿no semblen prou exòtics, al nostre tripartit municipal tan multicultural, uns aborígens sense llengua pròpia reconeguda? No cal anar a l'Àfrica: són a la Franja.

LA HISTÒRIA L'ESCRIUEN I LA MANIPULEN ELS VENCEDORS. Als llibres de text de Turquia no existeix la batalla de Lepant. Els guies turístics tures, davant d'un teatre grec a les costes d'Àsia Menor, diuen tranquil·lament "teatre turc" i davant de columnes jòniques i dòriques diuen "columnes turques". No hi fa res que Nikos Kazantzakis escrivís la seva brillant novel·la *El Crist de nou crucificat*, traduïda al català per Joan Sales, i que tan bé narra el genocidi grec per l'Imperi Turc en

aquelles costes (i la desunió dels grecs en fer-hi front). Com pot el bisbe de Barbastro reclamar la "devolució" d'unes obres d'art quan aquestes obres mai no han estat a Barbastro? Per cert, caldria que el Museu de Lleida existís físicament; és a dir, que aquestes obres d'art estiguessin exposades, no guardades en un magatzem. Dit això, cal reconèixer la feina del president de la Diputació de Lleida, Isidre Gavín, enfront del relativisme decadent tan típic i tòpic del PSC, en aquesta defensa. I també cal agrair que a la passada legislatura CiU i ERC, al Parlament català, defensesin conjuntament la permanència d'unes obres d'art, en molts casos amb compra documentada per bisbes catalans fa més de cent anys, i que avui ja són catalogades com a patrimoni civil de la Generalitat.

LES VEUS QUE ENS ARRIBEN D'EXTRAMURS, però, són plenes de vitalitat, energia i voluntat de ser, i només cal veure el dinamisme de la Institució Cultural de la Franja de Ponent en la defensa de la llengua i la cultura catalana a l'Aragó (www.franjadeponent.cat). Com diu Salvador Cardús, la perifèria sempre és més creativa: viu en una situació més límit i té més pressió al damunt. En tot cas, cal reforçar lligams amb els territoris de parla catalana fora del nostre àmbit administratiu estricte. I pel que fa a la Franja de Ponent, el llibre abans esmentat és una bona manera de fer-ho.

Marçal
Sintes

Henry Kissinger va publicar fa poc un interessant article -Withdrawal is not an option-, a l'*International Herald Tribune*—sobre la guerra de l'Iraq i el paper dels Estats Units. La seva posició és molt més acostada al tradicional realisme nord-americà que no al pensament neoconservador, però contradiu l'opinió dominant entre nosaltres. Potser no té raó, però paga la pena escoltar què diu. Per diverses raons. Per la seva experiència, per les seves fonts privilegiades, pels seus coneixements d'història i també, en la qüestió de l'Iraq, pel paper que personalment va jugar en la Guerra del Vietnam. Després d'enumerar les equivocacions i els problemes a què s'enfronten els EUA, l'antic secretari d'Estat descarta la retirada, puntualitzant que, en tot cas, una retirada gradual només seria possible si millorés la situació sobre el terreny, no per altres motius. Així mateix, defineix per què les tropes dels Estats Units són a l'Iraq: "Impedir que la combinació iraniana d'imperialisme i ideologia fonamentalista domini una regió de l'abastament energètic de la qual depenen les democràcies industrials". El doctor Kissinger és partidari de negociar amb Síria i l'Iran, però avisa que a Teheran se li ha de fer veure que ha de triar entre tenir un rol destacat però no dominant o, si opta per la confrontació, pagar un preu "seriós, no retòric". Al final del text, el premi Nobel de la pau de 1973 reconeix obertament que els EUA no podran reeixir-hi en solitari, i fa una crida perquè a partir d'un cert moment aliats i països afectats comparteixin els esforços per la pau a la regió.
m.sintes@hotmail.com